

Protokół

71. posiedzenia Komisji Standaryzacji Nazw Geograficznych poza Granicami Rzeczypospolitej Polskiej, które odbyło się 30 maja 2012 roku w gmachu Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii przy ul. Wspólnej 2 w Warszawie. W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Komisji – według załączonej listy obecności (zał. 1).

Wstępny porządek obrad obejmował:

1. Zagajenie.
2. Przyjęcie protokołu 70. posiedzenia Komisji z dnia 25 kwietnia 2012 roku.
3. Sprawy bieżące.
4. Omówienie wykazu polskich nazw geograficznych z obszaru Czech.
5. Omówienie wykazu polskich nazw geograficznych z obszaru Słowacji.
6. Omówienie wykazu form podmorskich.

Obrady prowadził początkowo Maciej Zych, wiceprzewodniczący Komisji, a następnie Waldemar Rudnicki, przewodniczący Komisji.

Ad 1. Wiceprzewodniczący przywitał członków Komisji. Poinformował także, że przewodniczący dotrze na posiedzenie z niewielkim spóźnieniem.

Zaproponował także zamianę kolejności dwóch punktów porządku obrad na:

3. Omówienie wykazu polskich nazw geograficznych z obszaru Czech.
4. Sprawy bieżące.

Propozycję tę przyjęto przez aklamację.

Ad 2. Do protokołu 70. posiedzenia zgłoszono kilka uwag redakcyjnych. Po ich uwzględnieniu protokół przyjęto jednogłośnie (11 głosów za).

Ad 3. Na początku omawiania wykazu nazw geograficznych z obszaru Czech A. Czerny zwrócił uwagę, że Komisja nie ustalała nazw regionów statystycznych NUTS. Często są stosowane dla nich polskie nazwy, czasami jednak nie wiadomo w jakiej formie należy użyć tę polską nazwę. W przypadku Czech wątpliwość budzi jak nazwać region NUTS2 *Moravskoslezsko* – czy zapisywać go w oryginale, czy może tłumaczyć jako *Morawy-Śląsk* lub *Morawy i Śląsk* (rejon ten obejmuje tylko kraj morawsko-śląski; również po jednej jednostce administracyjnej obejmują regiony *Praha* (tylko Praga) i *Střední Čechy* (tylko kraj środkowoczeski), inne czeskie regiony NUTS2, tj. *Jihozápad*, *Severozápad*, *Severovýchod*, *Jihovýchod*, *Střední Morava*, obejmują po dwa lub trzy kraje). M. Zych zwrócił uwagę, że Komisja dotąd nie ustalała polskich nazw regionów statystycznych, gdyż nie uznawała ich za obiekty geograficzne. Przyjęcie takich nazw dla Czech oznaczałoby konieczność przyjęcia podobnych nazw dla innych państw (np. w Niemczech jest 39 regionów NUTS2, a dla niektórych z nich można łatwo wprowadzić tłumaczenia, np. *Brandenburg-Nordost*, *Rheinhessen-Pfalz*), zwłaszcza, że w wielu przypadkach regiony NUTS1 lub NUTS2 nie pokrywają się z jednostkami administracyjnymi (np. w Niemczech NUTS2, w Hiszpanii NUTS1, w Finlandii NUTS1 i 2, we Francji NUTS 1, na Węgrzech NUTS1 i 2, w Rumunii NUTS1 i 2, na Słowacji NUTS2, w Wielkiej Brytanii NUTS2). D. Kalisiewicz zwrócił uwagę, że uwzględnione przez Komisję regiony ekonomiczne, np. w Brazylii lub Tajlandii, są w pewnym sensie właśnie regionami statystycznymi. Ostatecznie postanowiono, że o zasadności standaryzowania polskich nazw dla regionów NUTS Komisja zdecyduje po zakończeniu obecnych prac nad polskimi nazwami geograficznymi świata.

Następnie omówiono wykaz miejscowości i ich części. Zmiany dotyczyły przeważnie dodania nazw obiektów z obszaru Śląska Cieszyńskiego.

Komisja uchwaliła następujące zmiany w nazwach:

- przyjęcie egzonimu **Baszka** dla miejscowości, położenie: 49°38'40"N, 18°22'10"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu **Bruzowice** dla miejscowości, położenie: 49°43'05"N, 18°24'20"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu **Cieplice** dla miejscowości, położenie: 50°38'30"N, 13°49'30"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu **Dobra** dla miejscowości, położenie: 49°40'30"N, 18°24'30"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu **Dobracice** dla miejscowości, położenie: 49°40'00"N, 18°29'05"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu **Domasławice Górne** dla miejscowości, położenie: 49°41'50"N, 18°28'05"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu **Frydek-Mistek** dla miejscowości, położenie: 49°40'50"N, 18°21'00"E wraz z egzonimem **Frydek** dla części miejscowości i egzonimem **Mistek** dla części miejscowości (10 głosów za, 2 przeciw, 1 wstrzymujący się),
- przyjęcie egzonimu **Frydlant nad Ostrawicą** dla miejscowości, położenie: 49°35'30"N, 18°21'30"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu **Herczawa** dla miejscowości, położenie: 49°31'15"N, 18°50'00"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu **Holaszowice** dla miejscowości, położenie: 48°58'10"N, 14°16'20"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu **Jesionik** dla miejscowości, położenie: 50°13'50"N, 17°12'20"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu **Kaniowice** dla miejscowości, położenie: 49°44'25"N, 18°22'40"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu **Krasna** dla miejscowości, położenie: 49°34'50"N, 18°28'55"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu **Ligota Dolna** dla miejscowości, położenie: 49°38'55"N, 18°26'00"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu **Malenowice** dla miejscowości, położenie: 49°34'40"N, 18°24'00"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu **Morawka** dla miejscowości, położenie: 49°35'50"N, 18°31'10"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu **Osobłoga** dla miejscowości, położenie: 50°16'30"N, 17°42'50"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu **Ostrawica** dla miejscowości, położenie: 49°32'20"N, 18°23'30"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu **Październa** dla miejscowości, położenie: 49°43'05"N, 18°24'20"E (aklamacja),
- zmianę egzonimu **Pietrzwałd** na **Pietwałd** dla miejscowości, położenie: 49°49'50"N, 18°23'20"E (aklamacja) – urzędowa polska nazwa wprowadzona po zajęciu Zaolzia w 1938 r. to *Pietwałd*, taka też nazwa była stosowana na mapach WIG i innych przedwojennych mapach (np. mapie województwa śląskiego Instytutu Śląskiego), taka nazwa stosowana jest współcześnie zarówno w Polsce,

jak i na polskojęzycznych stronach internetowych z rejonu Śląska Cieszyńskiego; prawdopodobnie przy opracowywaniu wcześniejszego wykazu egzonimów błędnie skojarzono czeską nazwę *Petřvald* tej miejscowości z nazwą *Pietrzwałd*, którą nosi znana wieś podostródzka, tym bardziej, że dawnymi niemieckimi nazwami tych miejscowości były odpowiednio *Peterswald* i *Peterswalde*,

- przyjęcie egzonimu ***Pržno*** dla miejscowości, położenie: 49°36'40"N, 18°21'40"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu ***Racimów*** dla miejscowości, położenie: 49°46'10"N, 18°18'40"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu ***Rzepiszcz***e dla miejscowości, położenie: 49°44'00"N, 18°18'50"E (aklamacja),
- zmianę egzonimu *Sobieszowice* na ***Sobiszowice*** dla miejscowości, położenie: 49°43'40"N, 18°27'50"E (aklamacja) – urzędowa polska nazwa wprowadzona po zajęciu Zaolzia w 1938 r. to *Sobiszowice*, taka też nazwa była stosowana na przedwojennych mapach i jest stosowana współcześnie,
- przyjęcie egzonimu ***Stare Hamry*** dla miejscowości, położenie: 49°28'20"N, 18°26'45"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu ***Stare Miasto*** dla miejscowości, położenie: 49°40'10"N, 18°21'50"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu ***Stary Jiczyn*** dla miejscowości, położenie: 49°34'37"N, 17°57'37"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu ***Telcz*** dla miejscowości, położenie: 49°11'05"N, 15°27'10"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu ***Terezin*** dla miejscowości, położenie: 50°30'40"N, 14°09'00"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu ***Toszonowice Dolne*** dla miejscowości, położenie: 49°41'05"N, 18°29'25"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu ***Toszonowice Górne*** dla miejscowości, położenie: 49°41'35"N, 18°30'20"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu ***Więclowice*** dla miejscowości, położenie: 49°45'30"N, 18°21'20"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu ***Zlin*** dla miejscowości, położenie: 49°13'40"N, 17°40'00"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu ***Żermanice*** dla miejscowości, położenie: 49°44'15"N, 18°26'30"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu ***Bartowice*** dla części miejscowości, położenie: 49°48'00"N, 18°21'10"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu ***Błędowice Dolne*** dla części miejscowości, położenie: 49°45'50"N, 18°26'35"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu ***Błędowice Średnie*** dla części miejscowości, położenie: 49°45'25"N, 18°26'45"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu ***Cierlicko Dolne*** dla części miejscowości, położenie: 49°45'55"N, 18°30'50"E (aklamacja),
- ustalenie, że egzonim ***Cierlicko Górne*** odnosi się do części miejscowości, a nie do samodzielnej miejscowości, położenie: 49°45'10"N, 18°29'20"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu ***Czeski Puńców*** dla części miejscowości, położenie: 49°42'37"N, 18°39'37"E (aklamacja),
- skasowanie egzonimu ***Darków*** dla części miejscowości, położenie: 49°50'20"N,

18°32'40"E (aklamacja) – zbędny dubel dla nazwy *Darków-Zdrój*: jest to ta sama część Karwiny, czeska nazwa *Lázně Darkov* to nazwa osiedla (miejscowości), a nazwa *Darkov* obszaru katastralnego,

- przyjęcie egzonimu ***Datynie Górne*** dla części miejscowości, położenie: 49°46'10"N, 18°21'25"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu ***Frysztat*** dla części miejscowości, położenie: 49°51'15"N, 18°32'30"E (aklamacja),
- ustalenie, że egzonim ***Grodziszcze*** odnosi się do części miejscowości, a nie do samodzielnej miejscowości, położenie: 49°43'45"N, 18°31'10"E (aklamacja),
- zmianę egzonimu *Hruszów* na ***Gruszów*** dla części miejscowości, położenie: 49°51'50"N, 18°17'20"E (aklamacja) – urzędowa polska nazwa wprowadzona po zajęciu Zaolzia w 1938 r. to *Gruszów*, taka też nazwa była stosowana na przedwojennych mapach i jest stosowana współcześnie,
- przyjęcie egzonimu ***Hermanice*** dla części miejscowości, położenie: 49°51'40"N, 18°19'50"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu ***Karpentna*** dla części miejscowości, położenie: 49°38'05"N, 18°41'10"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu ***Kojkowice*** dla części miejscowości, położenie: 49°42'05"N, 18°41'20"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu ***Kończyce Małe*** dla części miejscowości, położenie: 49°48'30"N, 18°18'20"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu ***Kończyce Wielkie*** dla części miejscowości, położenie: 49°47'40"N, 18°17'20"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu ***Końska*** dla części miejscowości, położenie: 49°41'00"N, 18°37'50"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu ***Leszna Górna*** dla części miejscowości, położenie: 49°41'40"N, 18°42'40"E (aklamacja),
- przyjęcie pseudoegzonimu ***Ligota Alodialna*** dla części miejscowości, położenie: 49°46'05"N, 18°36'15"E (aklamacja),
- zmianę egzonimu *Lutynia Górna* na ***Lutynia*** dla części miejscowości, położenie: 49°52'30"N, 18°26'00"E (aklamacja) – *Horní Lutyně* (*Lutynia Górna*) to nazwa obszaru katastralnego; dzielnica Orłowa (miejscowość) zajmująca ten obszar nosi jednak nazwę *Lutyně*,
- przyjęcie egzonimu ***Łyżbice*** dla części miejscowości, położenie: 49°39'50"N, 18°40'40"E (aklamacja),
- ustalenie, że egzonim ***Markłowice Dolne*** odnosi się do części miejscowości, a nie do samodzielnej miejscowości, położenie: 49°53'35"N, 18°34'05"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu ***Morawska Ostrawa*** dla części miejscowości, położenie: 49°50'20"N, 18°17'00"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu ***Muglinów*** dla części miejscowości, położenie: 49°51'00"N, 18°18'10"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu ***Nowe Miasto*** dla części miejscowości Karwina, położenie: 49°51'40"N, 18°32'30"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu ***Oldrzychowice*** dla części miejscowości, położenie: 49°38'55"N, 18°38'20"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu ***Piersna*** dla części miejscowości, położenie: 49°55'00"N, 18°32'55"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu ***Podlesie*** dla części miejscowości Szonów, położenie:

- 49°47'50"N, 18°23'10"E (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu **Podlesie** dla części miejscowości Karwina, położenie: 49°51'10"N, 18°34'50"E (aklamacja),
 - przyjęcie egzonimu **Podlesie** dla części miejscowości Rychwałd, położenie: 49°50'50"N, 18°22'50"E (aklamacja),
 - przyjęcie egzonimu **Podlesie** dla części miejscowości Pietwałd, położenie: 49°49'00"N, 18°23'50"E (aklamacja),
 - przyjęcie egzonimu **Poreba** dla części miejscowości, położenie: 49°51'00"N, 18°25'00"E (aklamacja),
 - przyjęcie egzonimu **Radwanice** dla części miejscowości, położenie: 49°49'00"N, 18°20'30"E (aklamacja),
 - przyjęcie egzonimu **Raj** dla części miejscowości, położenie: 49°51'00"N, 18°33'30"E (aklamacja),
 - przyjęcie pseudoegzonimu **Sibica** dla części miejscowości, położenie: 49°43'45"N, 18°37'00"E (aklamacja),
 - przyjęcie egzonimu **Stare Miasto** dla części miejscowości Karwina, położenie: 49°51'40"N, 18°30'50"E (aklamacja),
 - przyjęcie egzonimu **Stary Bogumin** dla części miejscowości, położenie: 49°55'10"N, 18°19'50"E (aklamacja),
 - zmianę egzonimu *Stanisławice* na pseudoegzonim **Stanisłowice** wraz z ustaleniem, że nazwa ta odnosi się do części miejscowości, a nie do samodzielnej miejscowości, położenie: 49°45'30"N, 18°32'40"E (aklamacja) – urzędowa polska nazwa wprowadzona po zajęciu Zaolzia w 1938 r. to *Stanisłowice*, taka też nazwa była stosowana na przedwojennych mapach i w takim zapisie jest współcześnie ustalony polski endonim (w Czeskim Cieszynie ustalone jest podwójne, czeskie i polskie, nazewnictwo),
 - przyjęcie egzonimu **Szonychel** dla części miejscowości, położenie: 49°55'30"N, 18°21'30"E (aklamacja),
 - przyjęcie egzonimu **Śląska Ostrawa** dla części miejscowości, położenie: 49°50'30"N, 18°18'10"E (aklamacja),
 - ustalenie, że egzonim **Wierzniowice** odnosi się do części miejscowości, a nie do samodzielnej miejscowości, położenie: 49°55'45"N, 18°25'05"E (aklamacja),
 - przyjęcie egzonimu **Witkowice** dla części miejscowości, położenie: 49°48'40"N, 18°16'10"E (aklamacja),
 - ustalenie, że egzonim **Zawada** odnosi się do części miejscowości, a nie do samodzielnej miejscowości, położenie: 49°53'45"N, 18°30'30"E (aklamacja).
- Omawiając kolejne propozycje zmian Komisja uchwaliła:
- przyjęcie egzonimu **Śląsk Opawski** dla regionu (aklamacja),
 - przyjęcie egzonimu **Biała Ostrawica** dla rzeki (aklamacja),
 - przyjęcie egzonimu **Czarna Ostrawica** dla rzeki (aklamacja),
 - przyjęcie egzonimu **Dyja Morawska** dla rzeki w Czechach i Austrii (aklamacja),
 - skasowanie egzonimu **Rzeka** dla rzeki (aklamacja) – wg map przedwojennych *Rzeka* była nazwą górnego odcinka Ropiczanki (dla której jest ustalony egzonim), wg współczesnych czeskich map topograficznych oraz rejestru nazw geograficznych cała rzeka nosi nazwę *Ropičanka*, a nazwa *Řeka* nie jest obecnie stosowana,
 - przyjęcie egzonimu **Łabski Wodospad** dla wodospadu (aklamacja).

Dłuższa dyskusja dotyczyła wprowadzenia nazwy *Obniżenie Jabłonkowskie* dla kotliny. Jest to długa kotlina na Śląsku Cieszyńskim ciągnąca się od Przełęczy Jabłonkowskiej poprzez Jabłonków po Trzyniec. Region *Obniżenie Jabłonkowskie* wymieniany jest u wielu autorów. Jednak wątpliwości budziło połączenie polskiej nazwy *Obniżenie Jabłonkowskie* z nazwą czeską *Jablunkovská brázda*. Czeska nazwa, wg podziału regionalnego Czech, jest jednoznacznie odnoszona do kotliny. Polska nazwa stosowana jest jednak w odniesieniu do znacznie rozleglejszego obszaru – np. wg Gilewskiej (1999) i Starkla (1972) jest to mezoregion ciągnący się na kilkadziesiąt kilometrów w głąb Polski, w którego skład wchodzi m.in. Kotlina Żywiecka. Ponieważ Komisja nie może zajmować się standaryzacją nazw obiektów z obszaru Polski, uznano że nie będzie dyskutowana kwestia wprowadzenia nazwy *Obniżenie Jabłonkowskie* – skoro ten obiekt znajduje się w większości na terenie Polski, to ustalenie jego nazwy należy do Komisji Nazw Miejscowości i Obiektów Fizjograficznych. Ponadto skoro obiekt ten w granicach wyznaczanych przez polskich geografów nie jest wyróżniany w Czechach, postanowiono tej nazwy nie uwzględniać w wykazie. Zastanawiano się jednak, czy nie wprowadzić polskiej nazwy *Kotlina Jabłonkowska* dla faktycznej kotliny. Tu jednak też pojawiły się wątpliwości, czy sama kotlina nie znajduje się częściowo w Polsce – czeska mapa podziału regionalnego sugeruje, że jej fragment leży w Polsce (byłyby to okolice Istebnej – z map topograficznych wynika, że przedłużenie tej kotliny wnika na ok. 5 km w głąb Polski). Ostatecznie postanowiono na razie nie wprowadzać nazwy – jej wprowadzenie odłożono do ewentualnego wyjaśnienia, czy dla kotliny jest stosowana polska nazwa, i czy kotlina ta leży w całości poza granicami Polski.

Następnie Komisja uchwaliła:

- przyjęcie egzonimu *Pogórze Morawsko-Śląskie* dla „wyżyny, płaskowyżu” (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu *Wyżyna Karłowarska* dla „wyżyny, płaskowyżu” (aklamacja),
- skasowanie egzonimu *Kiczera* dla góry (aklamacja) – błędny dubel dla nazwy *Wielka Kiczera*,
- przyjęcie egzonimu *Ostry* dla góry (aklamacja),
- zmianę egzonimu *Skala* na *Skalka* dla góry (aklamacja) – poprawna nazwa,
- przyjęcie egzonimu *Smrek* dla góry (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu *Wielka Desztna* dla góry (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu *Wielki Lipowy* dla góry (aklamacja),
- skasowanie egzonimu *Przełęcz Łyska* dla przełęczy (aklamacja) – błędna nazwa: czeska (i słowacka) nazwa przełęczy pochodzi od nazwy potoku Lysky (liczy 6,6 km), a nie od słowa „łysy” lub ptaka zwanego „łyska”,
- przyjęcie egzonimu *Park Narodowy „Podyje”* dla obszaru ochrony przyrody (14 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się),
- przyjęcie egzonimu *Rezerwat Biosfery „Dolna Morawa”* dla obszaru ochrony przyrody (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu *Trzeboński Rezerwat Biosfery* dla obszaru ochrony przyrody (aklamacja),
- przyjęcie egzonimu *Zagłębie Ostrawsko-Karwińskie* wraz z egzonimem wariantowym *Ostrawsko-Karwińskie Zagłębie Węglowe* dla miejsca wydobywania lub występowania surowców mineralnych (aklamacja).

Ad 4. M. Zych przedstawił sprawozdanie z połączonego posiedzenia Grup Roboczych UNGEGN ds. Egzonimów oraz ds. Systemów Latynizacji, które odbyło się w dniach 16-18 maja w Gdańsku. Organizatorem spotkania był Główny Urząd Geodezji i Kartografii oraz

Grupa Robocza ds. Egzonimów. W spotkaniach uczestniczyło 29 osób – członków obu grup roboczych reprezentujących 19 państw z czterech kontynentów. Komisję Standaryzacji Nazw Geograficznych reprezentowali: Katarzyna Przyszewska, Ewa Wolnicz-Pawłowska, Bogusław R. Zagórski i Maciej Zych. W czasie posiedzenia Grupy Roboczej ds. Egzonimów, które podzielono na cztery sesje tematyczne, zaprezentowano 19 referatów. W pierwszej sesji poświęconej podziałowi nazw na egzonimy i endonimy zaprezentowano sześć referatów (w tym M. Zycha dotyczący opracowywania nowego wykazu polskich nazw geograficznych świata i problemów wynikających z niejednoznaczności w definicji egzonimu przyjętej przez UNGEGN), w drugiej poświęconej kategoryzowaniu egzonimów – dwa referaty, w trzeciej dotyczącej trendów w stosowaniu egzonimów – siedem referatów (w tym wygłoszony przez B. Zagórskiego o polskich egzonimach dla obiektów geograficznych z obszaru państw arabskich), w czwartej dotyczącej nazw w językach mniejszości – trzy referaty (w tej sesji E. Wolnicz-Pawłowska omówiła nazwy w językach mniejszości w Polsce). Krótkie posiedzenie Grupy Roboczej ds. Systemów Latynizacji poświęcone zostało informacjom o systemach latynizacji – zarówno o tych zgłoszonych do przyjęcia w czasie X Konferencji ONZ, jak i o innych, o których dotarły informacje dotyczące zmian wprowadzanych lokalnie (arabski, białoruski, bułgarski, gruziński, ormiański, perski, ukraiński). Zaproponowany system dla języka białoruskiego (oficjalny system z 2007 r.) Komisja przyjęła już na posiedzeniu 30 marca 2011 roku. W przypadku nowych systemów dla bułgarskiego (z 2006 r. oparty na zapisie angielskim, obowiązujący, na mocy ustawy z 2009 r., we wszelkich zapisach łacińskich bułgarskich nazw własnych – w dokumentach urzędowych, dokumentach identyfikacyjnych, znakach drogowych i tablicach informacyjnych, mapach, itd.) i ukraińskiego (z 2010 r. będącego modyfikacją systemu z 1996 r. przyjętego przez Komisję – różnice polegają na rezygnacji z zapisu w latynizacji miękkiego znaku i apostrofu oraz zapisu *uy* jako *shch*, a nie *sch* jak dotychczas) Komisja już wcześniej wstrzymała się z decyzją o ich ewentualnym przyjęciu do czasu formalnego ich zaakceptowania przez UNGEGN. Uzupełnieniem posiedzeń obu grup roboczych była wycieczka studyjna na Kaszuby.

K. Przyszewska poinformowała, że Główny Urząd Geodezji i Kartografii najprawdopodobniej wyda referaty z posiedzenia w formie książkowej.

Wyjaśniono wątpliwość dotyczącą zapisu polskiej nazwy dla rzeki na Ukrainie – *Szczerek* lub *Szczerec*. Wg źródeł poprawny zapis to ***Szczerek*** – Komisja przyjęła zatem tę nazwę przez aklamację.

Długą dyskusję wywołała kwestia stosowania polskich nazw dla kilku obiektów z obszaru Indii, które w ostatnich latach zmieniły nazwę – Bombaj, Madras, Kalkuta, Orisa i Koczin. Dotychczas zalecany egzonim *Bombaj* nawiązuje do dawnej nazwy miasta (oficjalnie do 1995 r.: ang. *Bombay*, hindi trb. *Bambaj*; obecnie zaś: ang. *Mumbai*, hindi trb. *Mumbaj*); podobnie egzonim *Madras* (do 1996 r.: ang. *Madras*, hindi trb. *Madras*, tamilski trb. *Sennaj*; obecnie: ang. *Chennai*, hindi trb. *Ćennaj*, tamilski trb. *Sennaj*), egzonim *Kalkuta* (do 2001 r.: ang. *Calcutta*, hindi trb. *Kalkata*, bengalski trb. *Kolkata*; obecnie: ang. *Kolkata*, hindi trb. *Kolkata*, bengalski trb. *Kolkata*), egzonim *Orisa* (do listopada 2011 r.: ang. *Orissa*, hindi trb. *Urisa*, orija trb. *Oriśa*; obecnie: ang. *Odisha*, hindi trb. *Oriśa*, orija trb. *Oriśa*) oraz egzonim *Koczin* (do 1996 r.: ang. *Cochin*, hindi trb. *Koćin*; obecnie: ang. *Kochi*, hindi trb. *Koćci*).

W czasie dyskusji zwrócono uwagę, że Komisja dotychczas zajmowała stanowisko konserwatywne i nie zmieniała nazw, pomimo że w wielu publikacjach spotykane były polskie formy nawiązujące do współczesnych egzonimów (zwłaszcza dla trzech pierwszych

obiektów). Zgodzono się, że dotychczasowe egzonymy powinny pozostać. W czasie dyskusji zastanawiano się, czy wszystkie te obiekty potraktować jednakowo, czy też jednak każdy rozpatrywać indywidualnie; czy wprowadzać dla nich nazwy nawiązujące do współczesnych endonimów jako nazwy główne, czy jako wariantowe. W przypadku Bombaju i Kalkuty nie było problemu z ustaleniem nowej nazwy – formy *Mumbaj* i *Kolkata* są jedynymi możliwymi. Bardziej dyskusyjna jest kwestia nazwy dla Madrasu – spotykany jest dla niego zarówno zapis *Ćennaj*, czyli z nazwy w hindi, *Sennaj*, czyli z nazwy tamilskiej, jak i *Czennaj*, czyli z formy angielskiej. Podobnie dyskusyjne było ustalenie ewentualnej nowej nazwy dla Orisy. Pomimo, że angielska nowa nazwa to *Odisha*, co sugeruje spolszczenie *Odisza* lub *Odiśa*, to jednak w transkrypcji z języka hindi i orijsa nazwa tego stanu przyjmuje po dwie formy – *Odiśa* i *Oriśa*. W przypadku Koczinu ewentualna nowa nazwa to *Koczi* lub *Koćci*.

Po dyskusji postanowiono każdą nazwę głosować osobno, na początku decydując, czy nowa forma zostanie w ogóle przyjęta, a w przypadku, gdy zostanie przyjęta, to czy jako nazwa główna, czy jako wariantowa.

W odniesieniu do Bombaju najpierw postanowiono, przez aklamację, dodać pseudoegzonim *Mumbaj*. Następnie ustalono, że będzie to nazwa główna – za ustaleniem nazwy *Mumbaj* jako głównej głosowało 8 osób, za ustanowieniem nazwy *Bombaj* jako głównej głosowało 5 osób, 1 osoba wstrzymała się od głosu.

W odniesieniu do Madrasu najpierw postanowiono, przez aklamację, że należy dodać nazwę nawiązującą do współczesnego endonimu. Następnie postanowiono, aby dodaną nazwą był pseudoegzonim *Ćennaj* – za dodaniem nazwy w formie *Ćennaj* głosowało 8 osób, za dodaniem nazwy w formie *Sennaj* głosowało 5 osób, 1 osoba wstrzymała się od głosu. Następnie ustalono, że nazwa *Ćennaj* będzie nazwą główną – za ustaleniem nazwy *Ćennaj* jako głównej głosowało 9 osób, za ustanowieniem nazwy *Madras* jako głównej głosowało 6 osób, nikt nie wstrzymał się od głosu.

W odniesieniu do Kalkuty najpierw postanowiono dodać pseudoegzonim *Kolkata* (11 osób za dodaniem nazwy, 2 przeciw, 2 wstrzymały się od głosu). Następnie ustalono, że będzie to nazwa główna – za ustaleniem nazwy *Kolkata* jako głównej głosowało 9 osób, za ustanowieniem nazwy *Kalkuta* jako głównej głosowały 4 osoby, 2 osoby wstrzymały się od głosu.

W przypadku Orisy ostatecznie postanowiono wstrzymać się z decyzją o ewentualnym przyjęciu nowej nazwy do czasu ustalenia, która z dwóch nowych nazw stosowanych w hindi – *Odiśa* czy *Oriśa* – jest formą oficjalną (przyjętą ustawowo). Ponadto zwrócono uwagę, że w przeciwieństwie do trzech wcześniejszych miast, zmiana nazwy tego stanu dokonała się niedawno, ledwie pół roku temu, więc nie można na razie stwierdzić, czy nowa forma przyjmie się w języku polskim (niektóre tego typu zmiany nie muszą uzyskać akceptacji – przykładowo w listopadzie 2011 r. parlament Bengal Zachodniego zmienił angielską nazwę stanu z *West Bengal* na *Paschim Banga*; nawet jeżeli zmiana ta zostanie formalnie zatwierdzona przez parlament federalny jest bardzo wątpliwe, aby w języku polskim nazwa *Bengal Zachodni* została zamieniona na *Paścim Banga*, a nazwa regionu *Bengal* na *Banga*).

Przypadek Koczinu Komisja uznała za różniący się od poprzednich. Mumbaj/Bombaj, Ćennaj/Madras, Kolkata/Kalkuta to ogromne metropolie, których nazwy, i ich dokonana kilka lat temu zmiana, są powszechnie znane i stosowane. Koczin jest zaś niezbyt dużym miastem w Kerali, o którego zmianie nazwy mało kto słyszał; nazwa tego miasta jest też zdecydowanie rzadziej stosowana niż każdego z trzech wcześniejszych. Ponieważ potencjalna zmiana na *Koczi* dotyczyłaby tylko pominięcia ostatniej litery w dotychczasowej

nazwie, Komisja uznała, przez aklamację, że nie ma potrzeby dokonywania zmiany dotychczasowego egzonimu.

M. Zych przedstawił książkę „Nazwy miejscowości historycznej ziemi lwowskiej” autorstwa Anny Czapli, wydaną w ubiegłym roku przez Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Główna część publikacji obejmuje słownik nazw 1145 miejscowości (miejscowości zaznaczono także na załączonej mapie w skali ok. 1:300.000). Jest to opracowanie historyczne, więc nie zawiera współczesnych polskich egzonimów. Może jednak służyć za źródło do weryfikowania stosowanych historycznie form nazw. Uznano, że można rozważyć zrecenzowanie tej publikacji.

W rozporządzeniu Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 14 lutego 2012 r. w sprawie państwowego rejestru nazw geograficznych stwierdzono, że dla obiektów geograficznych z obszaru Polski latynizacja dodatkowych nazw w językach mniejszości posługujących się pismem niełacińskim ma być podana zgodnie z systemem transliteracji ustalonym przez Komisję. Komisja nie przyjęła dotychczas takiego systemu tylko dla języka łemkowskiego – system transliteracji i transkrypcji łemkowskiego podany został co prawda w ostatnim wydaniu przewodnika toponimicznego, jednak nie był on formalnie przyjęty. Komisja uznała, że należy najpierw system ten zweryfikować, przekazując go ekspertom od języka łemkowskiego, a dopiero potem przyjąć.

Termin kolejnego posiedzenia Komisji ustalono na 20 czerwca.

Ze względu na brak czasu, na kolejne posiedzenie przeniesiono omówienie wykazu nazw z obszaru Słowacji oraz wykazu nazw form podmorskich.

Na tym posiedzenie zakończono.

Protokółował:
Wiceprzewodniczący Komisji
mgr Maciej Zych

Przewodniczący Komisji
dr inż. Waldemar Rudnicki